

Posudek bakalářské práce

Veronika Vagnerová: *Komparace vztahu ČLR a Evropské unie k Latinské Americe*

Autor předkládané bakalářské práce zkoumá jeden z nových aspektů mezinárodních vztahů po konci studené války, a to stále intenzivnější ekonomické a politické vztahy mezi současnou EU a Čínou a státy Latinské Ameriky (LA). Z okruhu potenciálně zásadních oblastí v rámci těchto vztahů si vybrala oblast ekonomické spolupráce. Specificky chce autorka odpovědět na dvě výzkumné otázky: 1) Jak rozdílné jsou politické aspekty ekonomické spolupráce EU a Číny s Venezuelou a Brazílií? 2) Jak se v průběhu času mění pohled „zevnitř“ kontinentu na spolupráce se dvěma výše zmíněnými politickými celky.

Pro splnění cíle práce se autorka rozhodla pojímat aktéry prizmatem realistické teorie mezinárodních vztahů. To samo o sobě není určitě špatně, ale aby to mohlo být adekvátně provedeno, musela by realismu věnovat o něco více místa, než pouhou jednu stranu, jak to nacházíme v předkládané práci. S tím se pojí obecně slabé teoreticko-metodologické zakotvení práce. Kromě již zmíněného realismu v práci absentuje přesnějšího vymezení oblastí, v nichž chce autorka komparovat přístup EU a ČLR k vybraným státům LA. Tato kritéria jsou pouze zmíněna, aniž by byla nějak podrobněji rozebrána a charakterizována (např. autorka si správně vybírá z oblasti ekonomické spolupráce pouze některé oblasti, čtenáři však není známo, proč právě ty vybrané autorkou jsou z nějakého pohledu důležité). Podobně je tomu tak se zahraniční politikou/ekonomickou diplomacií EU a ČLR. Autorka rovnou přichází k popisu vývoje politické a ekonomické spolupráce mezi nimi a státy LA, aniž bych se jako čtenář něco dozvěděl o obecném vývoji zahraničních politik ČLR/Číny, jejichž specifika jistě hrála významnou roli v dlouhodobé změně postoje k zemím LA.

Ani samotná komparace vybraných oblastí nejde příliš do hloubky a soustředí se spíše na popis, bez zjevné snahy o důkladnější analýzu. Autorka zmiňuje některé důležité aspekty vzájemných vztahů ČLR/EU k dvěma zemím LA (nejednotnost zahraniční politiky EU, demokratická kultura EU/ nedemokratické tendence ve Venezuele, „pragmatická“ zahraniční politika ČLR) nicméně ty nejsou v práci adekvátně rozpracovány, ač by jim určitě mělo být věnováno mnohem více místa. Podobně je tomu tak při autorčině snaze o zodpovězení druhé výzkumné otázky. Snaží se sice ukázat, že Čína díky tomu, že je autokratickým státem, má méně svázané ruce než EU, to však čínský přístup zdaleka nevysvětluje (například lze jistě

polemizovat s často opakovaným názorem, že čínská zahraniční politika je zcela prostá jakéhokoliv normativního zakotvení a vlastně čistou projekcí národních mocenských zájmů).

Podle mého názoru je to také částečně dáno tím, že autorce se nepodařilo shromáždit více literatury, ze které by mohla vycházet. Naopak, i když seznam literatury není nijak dramaticky krátký, některé části práce jsou vyloženě závisle pouze na několika zdrojích (např. některé pasáže značně závisí na Klímově publikaci apod.). Podobný problém lze vidět na analýze ohlasů ze zemí LA, kdy nejsou použity žádné zdroje, které by adekvátně tlumočily místní veřejné mínění, akademický i laický diskurs apod. Jazyk práce není vyloženě špatný, ale na mnoha místech je znát dosti značná těžkopádnost autorčina stylu, doplněná místy o naprosto nelogické větné konstrukce (např. začátek posledního odstavce na s. 48: „Má teorie byla o to(m), zda lze ...“).

I přes výše naznačené nedostatky autorka prokázala alespoň minimální schopnost formulovat výzkumný problém, navrhnout způsob jeho řešení a v logicky strukturované práci se jej snažit čtenářům podat. Co práci sráží kvalitativně dolů je nedostatečné metodologické zakotvení, málo důkladná analýza a závěr. Z těchto důvodů doporučuji práci k obhajobě.

V Hradci Králové 16. 8. 2016

Mgr. Stanislav Myšička, Ph. D.